

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE**

KOOPERATIVA, GAREŠNICA

Bjelovar, siječanj 2003.

SADRŽAJ

strana

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću	2
2.2.	Statusne i druge promjene	3
2.3.	Vlasnički povezana društva	3
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	5
3.1.	Odluka o pretvorbi	5
3.1.1.	Razvojni program	5
3.1.2.	Program pretvorbe	6
3.1.3.	Izveštaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	6
3.1.4.	Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća	6
3.2.	Rješenje o suglasnosti na pretvorbu	9
3.3.	Provedba programa pretvorbe	10
3.3.1.	Upis u sudski registar	11
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	11
4.1.	Dionice s popustom	11
4.2.	Dokapitalizacija	13
4.3.	Dionice iz portfelja fondova	14
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA	15
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	15
5.2.	Podaci o poslovanju prema financijskim izvještajima	16
5.3.	Poslovanje s vlasnički povezanim društvima	19
6.	OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	21
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	21
6.2.	Ocjena postupka privatizacije	23
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	26

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU**

Područni ured Bjelovar

Klasa: 041-03/01-01/359

Urbroj: 613-09-03-18

Bjelovar, 20. siječnja 2003.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA KOOPERATIVA P.O., GAREŠNICA**

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Kooperativa p.o., Garešnica.

Revizija je obavljena u razdoblju od 29. srpnja 2002. do 20. siječnja 2003.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Proces pretvorbe i privatizacije reguliraju sljedeći zakoni i propisi:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94 i 9/95),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97 i 73/00),
- Zakon o privatizacijskim investicijskim fondovima (Narodne novine 109/97),
- Pravilnik o vrsti dokumenata koje je kupac dionica, udjela, stvari i prava dužan dostaviti Hrvatskom fondu za privatizaciju prilikom sklapanja ugovora o kupnji (Narodne novine 36/96),
- Pravilnik o prodaji dionica, udjela, stvari i prava javnim prikupljanjem ponuda (Narodne novine 44/96),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93 i 34/99),
- Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 26/91), te drugi zakoni i propisi.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću

Kooperativa poduzeće za poljoprivrednu proizvodnju, unutrašnju i vanjsku trgovinu i inženjering osnovano je 1969. izdvajanjem iz sastava Agrokombinata Zagreb. Preuzimanjem Kovinske galanterije iz Bizeljskog 1974., počinje obavljati metaloprerađivačku djelatnost. Rješenjem Okružnog privrednog suda u Bjelovaru broj Fi-622/89 od 29. prosinca 1989. u sudski registar upisana je Kooperativa poduzeće za proizvodnju i održavanje raznovrsnih metalnih proizvoda i trgovinu na veliko, p.o. Garešnica, Ulica 15. rujna 25 (dalje u tekstu: Poduzeće).

Matični broj je 3054390, a osnovna djelatnost bila je izrada raznovrsnih metalnih proizvoda, proizvodnja i održavanje specijalnih industrijskih strojeva i uređaja za naftnu i procesnu industriju, proizvodnja metalnog instalacijskog materijala, postavljanje i popravak građevinske instalacije, te trgovina na veliko neprehrambenim proizvodima.

U veljači 1991. Poduzeće je s talijanskim društvom SO.BE.MA import-export, s.n.e. Piazza della Vittoria 6 Gorizia (u daljem tekstu: SO.BE.MA Gorizia) osnovalo mješovito poduzeće SO.BE.MA - Kooperativa manufacturing poduzeće za proizvodnju i trgovinu d.o.o. Garešnica, Ulica 15. rujna 25 ili skraćeno S.K.M. d.o.o. Garešnica (dalje u tekstu: društvo S.K.M.) koje je preuzelo svih 147 dotadašnjih zaposlenika Poduzeća. Koncem 1991. u Poduzeću nije bilo zaposlenika.

Prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991. aktiva odnosno pasiva Poduzeća iznosila je 205.910.000.- HRD. U bilanci uspjeha za 1991. iskazani su ukupni prihodi u iznosu 82.720.000.- HRD, ukupni rashodi u iznosu 131.874.000.- HRD, te gubitak u iznosu 49.154.000.- HRD.

Odgovorna osoba za zastupanje Poduzeća bio je Stjepan Aržek.

2.2. Statusne i druge promjene

Prema rješenju Okružnog privrednog suda u Bjelovaru broj Fi-1714/93 od 27. prosinca 1993., Poduzeće mijenja status pretvorbom u dioničko društvo pod nazivom Kooperativa poduzeće za proizvodnju, trgovinu i financiranje d.d. Garešnica, Mate Lovraka 25 (dalje u tekstu: Društvo). Temeljni kapital upisan je u iznosu 4.603.600,- DEM. Podijeljen je na 46 036 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM.

Društvo je 19. rujna 1996. uskladilo opće akte i temeljni kapital s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, prema kojima je temeljni kapital upisan u iznosu 17.076.100,00 kn. Društvo mijenja naziv u Kooperativa d.d. za preradu metala, građevinarstvo, trgovinu i usluge, Garešnica (MBS 010024296).

Na temelju rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) od 15. listopada 1996. o poništenju pretvorbe Poduzeća u dijelu koji se odnosi na dodatno ulaganje kapitala - dokapitalizaciju u vrijednosti 1.850.000,- DEM, skupština Društva je 28. travnja 1997. donijela odluku o smanjenju temeljnog kapitala za navedeni iznos. Nakon toga, temeljni kapital iznosi 10.231.100,00 kn i podijeljen je na 27 536 dionica. Ova promjena upisana je u sudski registar 25. lipnja 1997.

Od 17. prosinca 1999. odgovorna osoba za zastupanje Društva je Borislav Antolković.

2.3. Vlasnički povezana društva

Prije pretvorbe, Društvo je na temelju odluke radničkog savjeta od 1. veljače 1991., s talijanskim društvom SO.BE.MA Gorizia, 5. veljače 1991. zaključilo ugovor o osnivanju društva S.K.M. Prema ugovoru, za početak rada društva S.K.M. osiguravaju se sredstva u iznosu 7.011.192,- USD, odnosno 92.631.167,60 din iskazano na dan zaključenja ugovora prema tečaju 1,- USD = 13,2119 din. Od toga, osnivački ulog Društva iznosio je 3.330.342,- USD ili 44.000.145,50 din, odnosno u visini 47,50% ukupnog uloga, a društva SO.BE.MA Gorizia u iznosu 3.680.850,- USD ili 48.631.022,10 din, odnosno 52,50% ukupnog uloga.

Ugovoreni osnivački ulog Društva čine građevinski objekti, procesna i pomoćna oprema u iznosu 3.329.392,- USD ili 43.987.594,20 din, uplate u iznosu 950,- USD ili 12.551,30 din, te prijenos prava korištenja zemljišta na kojem se nalaze objekti koji se unose u društvo S.K.M. i na kojima je predviđeno izgraditi građevinski objekt kojeg treba unijeti društvo SO.BE.MA Gorizia. Spomenuto zemljište nije vrijednosno iskazano.

Iz poslovnih knjiga vidljivo je da je Društvo kao osnivački ulog unijelo u društvo S.K.M. građevinske objekte sagrađene na k.č. 1827/23 upisane u zk.ul. broj 2121, k.č. 1827/24, 1827/27 i 1827/32 upisane u zk.ul. broj 2558, te na k.č. 1827/25 upisane u zk.ul. broj 2074 sve u k.o. Garešnica. Objekti se odnose na upravnu zgradu i garderobu, halu proizvodnje i tehničke pripreme, kotlovnice, kompresorsku ispitnu stanicu, portirnicu i nadstrešnicu. Osim građevinskih objekata unesena je i sva oprema koja se nalazila u ovim objektima, te transportna sredstva. Unesena osnovna sredstva do prijenosa su bila u uporabi, odnosno korištena su u proizvodnom procesu.

U zemljišnim knjigama pri Općinskom sudu u Garešnici nije upisana promjena vlasništva nad objektima sagrađenim na spomenutim česticama, te je prema Izvratku iz zemljišnih knjiga Općinskog suda u Garešnici od 21. siječnja 2000. Društvo jedini vlasnik. Na ovim nekretninama, kao i drugima koje su ostale u imovini Društva (tvornica radijatorskog pribora s kotlovnicom, te hala metalnog pogona sagrađene na k.č. 1827/17 i 1265/33 upisane u zk.ul. broj 1592 k.o. Garešnica), zabilježena je ovrha od strane dobavljača Društva. Prema presudi Trgovačkog suda u Bjelovaru od 20. rujna 2000., zbog toga što u zemljišnim knjigama nije upisan prijenos prava vlasništva na nekretninama s Društva na društvo S.K.M., ugovor o osnivanju društva S.K.M. nije realiziran, te je i nadalje Društvo vlasnik spomenutih nekretnina.

Ugovoreni osnivački ulog društva SO.BE.MA Gorizia čine građevinski objekti, oprema i druga početna ulaganja u iznosu 3.679.800,- USD ili 48.617.149,60 din, te uplate u iznosu 1.050,- USD ili 13.872,50 din. Prema pregledu u prilogu ugovora o osnivanju, imovina koju treba unijeti društvo SO.BE.MA odnosi se na uređenje građevinskog zemljišta, građevinski objekt s instalacijama, nabavu i montažu uvozne opreme (linije za čišćenje i kontrolu cijevi, demagnetizer, diesel generator), početna ulaganja (tehnička dokumentacija, konzalting poslovi i izobrazba kadrova), te nepredviđena ulaganja u opremu i objekte.

Iz poslovnih knjiga vidljivo je da je društvo SO.BE.MA uložilo 609.776,10 USD, što je za 3.070.023,90 USD ili 83,43% manje od ugovorenog iznosa. Spomenuti ulog iskazan je u domaćoj valuti u iznosu 20.100.894,00 kn, što odgovara iznosu osnivačkog uloga ovog društva u ugovoru o osnivanju društva S.K.M. od 2. prosinca 1995. kojim je temeljni kapital društva S.K.M. usklađen s odredbama Zakona o trgovačkim društvima. Međutim, dobiveni iznos u kunskoj protuvrijednosti rezultat je tečajnih razlika i revalorizacija uloga u iznosu 609.776,10 USD.

Od imovine unesena je oprema (hidraulična preša i škare, viljuškar, kompresor, ekscentar preša, osobni automobil, te druga oprema) koja nije navedena u ugovoru o osnivanju, a ugovorena oprema i građevinski objekt nisu uneseni.

Društvo je 13. ožujka 1991. od Agencije za restrukturiranje i razvoj (dalje u tekstu: Agencija) primilo dopis kojim ocjenjuje da je postupak osnivanja društva S.K.M. u skladu sa Zakonom o Agenciji Republike Hrvatske, te da nema primjedbi na dokumentaciju i postupak osnivanja mješovitog društva.

Društvo S.K.M. upisano je u sudski registar pod brojem Fi-308/91 od 27. ožujka 1991. U skladu s ugovorom o osnivanju društva S.K.M. temeljni kapital upisan je u iznosu 92.631.167,60 din, što je prema tečaju na dan 5. veljače 1991. iznosilo 7.011.192,- USD. Direktor je bio Stjepan Aržek. Djelatnost je proizvodnja metalnog reprodukcijskog materijala, proizvodnja strojeva za obradu metala i drveta, te drugih strojeva i uređaja, izrada i popravak raznovrsnih metalnih proizvoda, proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila, popravak i održavanje cestovnih motornih vozila, sakupljanje i primarna prerada industrijskih otpadaka, prijevoz robe u javnom cestovnom prometu, trgovina na veliko i malo neprehrambenim proizvodima, restauracija društvene prehrane, usluge na području prometa, kontrole, kakvoće i količine robe, knjigovodstvene usluge i usluge obrade podataka, te zastupanja.

Društvo S.K.M. (MBS 010024270) je 2. srpnja 1996. uskladilo opće akte i temeljni kapital s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, prema kojima je temeljni kapital upisan u iznosu 38.287.506,00 kn. Odlukom osnivača od 9. travnja 1998. temeljni kapital povećan je na 38.287.600,00 kn. Promjena temeljnog kapitala upisana je u sudski registar 12. lipnja 1998. Na temelju odluke osnivača od 23. prosinca 1999. za direktora je imenovan Jaroslav Holubek, što je upisano u sudski registar 17. siječnja 2000.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

3.1. Odluka o pretvorbi

Odluku o pretvorbi Poduzeća u dioničko društvo donio je 25. lipnja 1992. radnički savjet čiji je predsjednik bila Jadranka Muhvić. Nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo tko su bili članovi radničkog savjeta koji su donijeli odluku o pretvorbi. Uz odluku o pretvorbi, Agenciji je u zakonskom roku dostavljena i dokumentacija utvrđena odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Prema Odluci, temeljni kapital iznosio je 4.603.713,- DEM i podijeljen je na 46 037 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM.

Temeljni kapital sastoji se od procijenjene vrijednosti Poduzeća u iznosu 2.753.713,- DEM (27 537 dionica) i dodatnih ulaganja u Poduzeće u iznosu 1.850.000,- DEM (18 500 dionica).

Radnički savjet je 25. lipnja 1992., odnosno istog dana kada je donio odluku o pretvorbi, donio i izmjenu spomenute odluke. Prema izmjeni odluke o pretvorbi, temeljni kapital iznosi 4.603.600,- DEM, a podijeljen je na 46 036 dionica. Temeljni kapital čini procijenjena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. u iznosu 151.488.000,- HRD ili 2.753.600,- DEM i dokapitalizacija u iznosu 1.850.000,- DEM. Nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 100,- DEM. U odnosu na odluku o pretvorbi, prema izmjeni odluke temeljni kapital je manji za 113,- DEM jer je promijenjena procijenjena vrijednost Poduzeća. Pretvorba se obavlja izdavanjem dionica, te njihovom prodajom zaposlenima i ranije zaposlenima, dokapitalizacijom, te prijenosom neupisanog dijela dionica fondovima. Za provođenje pretvorbe imenovana je komisija od tri člana, čiji je predsjednik Jadranka Muhvić. Pretvorba Poduzeća provedena je prema izmjeni odluke.

3.1.1. Razvojni program

U lipnju 1992. donesen je razvojni program Poduzeća kojim je obuhvaćeno razdoblje od pet godina, s tim da nisu navedene godine na koje se odnosi. U razvojnom programu navedeno je da petogodišnje razdoblje počinje od godine u kojoj se planira nabaviti linija za kovanje i valjanje spojnih elemenata, te ulagati u održavanje objekata. Osnovu proizvodnog programa predstavljaju dvije grupacije proizvodnje i to toplinski sustavi i metalne konstrukcije, te program opreme za naftnu i petrokemijsku industriju. Glavninu svojih proizvoda Poduzeće je prodavalo na tržištu istočne Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Makedonije. Prekidanjem poslovnih odnosa s poslovnim partnerima s područja bivše države, Poduzeće je istražilo mogućnost prodaje proizvoda u Italiji i u zemljama Zapadne Europe, pri čemu je najviše zanimanja iskazano za program spojnih elemenata za potrebe naftne, petrokemijske i procesne industrije. Za izlazak na ova tržišta, razvojnim programom planirana je nabava linije za kovanje i valjanje spojnih elemenata, te proširenje djelatnosti na izradu torbi od kože, plastike i tekstila, vanjsko trgovinsko poslovanje, špedicijske poslove i ulaganje kapitala.

Za nabavu linije za kovanje i valjanje spojnih elemenata kao i za održavanje postojećih građevinskih objekata, te ulaganje u obrtna sredstva planirano je 3.420.000,- DEM. Za ostvarenje razvojnog programa planirana su sredstva dokapitalizacije za nabavu opreme u iznosu 1.850.000,- DEM, te vlastita sredstva u iznosu 1.570.000,- DEM u obliku izvođenja radova na investicijskom održavanju objekata u vlastitoj režiji, obuke zaposlenika i montaže nove linije za kovanje i valjanje spojnih elemenata.

Nakon instaliranja nove linije, planirano je godišnje povećanje proizvodnje za oko 2 500 t gotovih proizvoda, što je trebalo utjecati na povećanje ukupnog prihoda za oko 3.750.000,- DEM i ostvarivanje dobiti u iznosu 147.000.000.- HRD. Sva proizvodnja s nove linije namijenjena je talijanskom tržištu, a planirano je i zapošljavanje novih 12 zaposlenika. Osim toga, planirana je prekvalifikacija postojećih zaposlenika kao i osnivanje malih poduzeća, kako ne bi bilo otpuštanja zaposlenika radi tehnološkog unapređenja proizvodnog procesa.

Razvojni program sadrži sve elemente utvrđene odredbama Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

3.1.2. Program pretvorbe

Programom pretvorbe predviđeno je da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom dionica s osnove procijenjene vrijednosti poduzeća i dokapitalizacije, te je utvrđen iznos temeljnog kapitala, nominalna vrijednost i broj dionica, kao i uvjeti stjecanja dionica i popusta, što je istovjetno Odluci o pretvorbi.

Druge odredbe programa pretvorbe odnose se na informaciju o rezultatima provedene ankete među ranijim zaposlenicima prema kojoj je iskazan mali interes za kupnju dionica, uz istodobni interes dvojice ranijih zaposlenika za ulaganje kapitala u Poduzeće, zatim razlozi za pretvaranje Poduzeća u dioničko društvo, te pojedinosti o načinu pretvorbe (zaključenje ugovora između dioničara i Fonda, unošenje kapitala u Poduzeće, uplata prvog obroka otplate dionica, održavanje osnivačke skupštine, upis pretvorbe u sudski registar, te elementi koji utječu na provođenje pretvorbe).

3.1.3. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Prema Izvještaju Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske Podružnica Bjelovar, godišnji obračun za 1991. iskazan je u skladu s propisima. Iskazane su pričuve zbog precijenjenih potraživanja po osnovi prodaje koje čine 6,99% ukupne aktive, zatim precijenjenog stanja temeljnog kapitala koji čini 11,41% ukupne pasive, te podcijenjenih prihoda i rashoda, što je utjecalo na smanjenje iskazanog gubitka za 6.472.000.- HRD i čini 3,39% ukupne pasive. Nepravilnosti utvrđene provjerom nemaju značajnijeg utjecaja na podatke u godišnjem obračunu za 1991.

3.1.4. Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća

U elaboratu o procjeni vrijednosti Poduzeća (dalje u tekstu: elaborat) navedeno je da su procjenu vrijednosti Poduzeća obavili raniji zaposlenici Poduzeća, odnosno zaposlenici društva S.K.M. i to Damir Jukić, koji je ujedno i voditelj procjene, Vesna Novačić, Žarko Međugorac, Petar Jalšovec i Jaroslav Holubek. Pri njegovoj izradi konzultirana je Nena Vuković Varga. Spomenute osobe nisu potpisale elaborat.

U skladu s odlukom radničkog savjeta iz procjene je isključena vrijednost stanova.

Procjena je obavljena u razdoblju od siječnja do lipnja 1992., a pri procjeni je korištena

metoda tržišne vrijednosti. Kao polazna osnova za procjenu vrijednosti Poduzeća korišteni su podaci iz bilance stanja na dan 31. svibnja 1992. iskazani prema tečaju 1,- DEM = 115.- HRD. Procjena vrijednosti građevinskih objekata, priključaka i vanjskog uređenja obavljena je u DEM, dok je vrijednost opreme i sve druge imovine, te obveza procijenjena u HRD, a nakon toga je iskazana u DEM prema spomenutom tečaju.

Prema elaboratu koji je Agenciji dostavljen 30. lipnja 1992., procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila je 316.677.000.- HRD, odnosno 2.753.713,- DEM iskazano prema tečaju na dan 31. svibnja 1992., odnosno u vrijeme procjene 1,- DEM = 115.- HRD.

Agencija je tijekom 1992. dopisom zatražila od Poduzeća dopunu dokumentacije o pretvorbi. Poduzeće je u nekoliko navrata tijekom 1992. i 1993. slalo Agenciji dokumentaciju vezanu uz pretvorbu. Po dopunjenoj dokumentaciji procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila je 151.454.000.- HRD, što iskazano prema tečaju na dan 31. prosinca 1991. za 1,- DEM = 55.- HRD iznosi 2.753.709,- DEM. Društvo niti Fond nema cjelovite dokumentacije koja bi objašnjavala kronologiju i razloge svih promjena. Promjene i dopune u elaboratu odnosile su se na procijenjenu vrijednost nekretnina, opremu, zalihe, obveze i potraživanja, te dugoročna financijska ulaganja u društvo S.K.M. u koje je Poduzeće kao osnivački ulog unijelo većinu nekretnina i opreme. U dopunama elaborata kao polazna osnova za procjenu vrijednosti Poduzeća korišteni su podaci iz bilance stanja na dan 31. prosinca 1991. iskazani prema tečaju 1,- DEM = 55.- HRD.

Dopunama elaborata povećana je procijenjena vrijednost nekretnina sa 615.332,- DEM na 660.491,- DEM, odnosno za 45.159,- DEM, zatim procijenjena vrijednost opreme s 8.748,- DEM na 30.291,- DEM, odnosno za 21.543,- DEM, financijska ulaganja u vrijednosne papire sa 17.870,- DEM na 20.909,- DEM, odnosno za 3.039,- DEM, te procijenjena vrijednost zaliha s 53.896,- DEM na 560.455,- DEM, odnosno za 506.559,- DEM.

Financijska ulaganja u društvo S.K.M. smanjena su sa 6.197.527,- DEM na 5.920.618,- DEM, odnosno za 276.908,- DEM, kao i potraživanja s 219.732,- DEM na 156.945,- DEM, odnosno za 65.787,- DEM. Ulaganja u vrijednosne papire iskazana su u iznosu 12.236,- DEM, dok u osnovnom elaboratu nisu bila procijenjena. Dopunama elaborata povećane su obveze s 4.359.369,- DEM na 4.608.236,- DEM, odnosno za 248.867,- DEM. Jedan od razloga promjena na procjeni vrijednosti imovine i obveza je u tome što je komisija pri njihovoj procjeni u dopuni elaborata polazila od stanja na dan 31. prosinca 1991., dok je u vrijeme izrade elaborata polazila od stanja na dan 31. svibnja 1992. Iz elaborata nisu vidljivi drugi razlozi promjena procijenjene vrijednosti imovine i obveza.

Prema dopuni elaborata vrijednost nekretnina procijenjena je u iznosu 660.491,- DEM, od čega se na građevinske objekte odnosi 644.000,- DEM, a na zemljište 16.491,- DEM. Nekretnine Poduzeća nalazile su se na području tadašnje općine Garešnica. U elaboratu je navedeno da je procjena vrijednosti nekretnina obavljena na temelju pregleda izgrađenih objekata, obilaska lokacija, uvida u tehničku dokumentaciju i snimanja postojećeg stanja objekata za koje nema potpune tehničke dokumentacije, na temelju Uputstva o načinu utvrđivanja građevinske vrijednosti ekspropiriranih objekata, važećih građevinskih propisa i normativa Republike Hrvatske, te podataka općinskih organa o utvrđivanju prometne vrijednosti građevinskog zemljišta.

U elaboratu su iskazani osnovni podaci o nekretninama (lokacija, opis i površina

svakog pojedinog objekta i građevinskog zemljišta), cijena izgradnje ekvivalentnog objekta, nakon čega je izračunana sadašnja vrijednost objekta uzimajući u obzir umanjena zbog starosti i trošnosti objekta, te prometna vrijednost građevinskog zemljišta. Priloženi su dokazi o vlasništvu na nekretninama odnosno o pravu korištenja (izvadci iz zemljišnih knjiga, vlasnički i teretni listovi).

Prema dopuni elaborata vrijednost opreme procijenjena je u iznosu 30.291,- DEM. U elaboratu je navedena oprema koja je procjenjivana. Pri procjeni tržišne vrijednosti novije opreme polazilo se od cijena primljenih izravno od dobavljača, zatim preračunavanjem na temelju rasta njemačke marke za opremu za koju se raspoložuje točnim podacima o godinama nabavke i nabavnim cijenama, te izradom predračunskih kalkulacija za pojedine alate i naprave koje mogu sami izraditi. Navedeni cjenici ili predračuni nisu priloženi uz elaborat kao dokaz za procjenu. U elaboratu je navedeno da nije obavljano umanjeno zbog starosti, trošnosti i fizičke dotrajlosti jer je oprema uglavnom nabavljena koncem 1991.

Prema dopuni elaborata vrijednost dugoročnih financijskih ulaganja procijenjena je u iznosu 5.941.527,- DEM, od čega se na ulaganje u vrijednosne papire (dionice Bjelovarske banke, Croatia osiguranja i Invest banke) odnosi 20.909,- DEM, dok se na osnivačka ulaganja u društvo S.K.M. odnosi 5.920.618,- DEM.

Procijenjena vrijednost osnivačkih ulaganja u društvo S.K.M. veća je za 1.148.337,- DEM od procijenjene vrijednosti društva S.K.M. na dan 31. prosinca 1991. u iznosu 4.772.281,- DEM. Procijenjena vrijednost društva S.K.M. sastoji se od procijenjene vrijednosti nekretnina u iznosu 2.545.022,- DEM i opreme u iznosu 1.921.367,- DEM, što ukupno iznosi 4.466.389,-DEM, a koje je Poduzeće po ugovoru o osnivanju društva S.K.M. od 5. veljače 1991. unijelo u društvo S.K.M. Za društvo S.K.M. procjenu vrijednosti nekretnina i opreme izradile su iste osobe koje su izradile elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća, primjenjujući jednake kriterije kao i za procjenu vrijednosti Poduzeća. Procijenjena vrijednost društva S.K.M. sastoji se i od druge imovine (zaliha, potraživanja, vrijednosnih papira i novčanih sredstava) u iznosu 776.873,- DEM, aktivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 145,- DEM, umanjeno za dugoročna rezerviranja i kratkoročne obveze u ukupnom iznosu 471.126,- DEM, za koje nema dokumentacije o kriterijima i načinu procjene. Proizlazi da su osnivačka ulaganja Poduzeća u društvo S.K.M. procijenjena u većem iznosu od procijenjene vrijednosti nekretnina i opreme koje je Poduzeće unijelo u društvo S.K.M. i u većem iznosu od procijenjene vrijednosti društva S.K.M. na dan 31. prosinca 1991., a bez obrazloženja.

Zalihe su, prema dopunama elaborata, procijenjene u vrijednosti 560.455,- DEM, a odnosile su se na zalihe materijala, nedovršenu proizvodnju i gotove proizvode. Zalihe su procijenjene po knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1991.

Prema dopunama elaborata potraživanja su procijenjena u iznosu 156.945,- DEM, od čega se najveći dio odnosi na potraživanja od kupaca u iznosu 140.701,- DEM, te potraživanja od izvoznika u iznosu 11.677,- DEM. Procjena vrijednosti potraživanja od kupaca i izvoznika obavljena je umanjnjem knjigovodstvene vrijednosti za nenaplaćena potraživanja u roku 60 dana u skladu sa zakonskim propisima uz istodobno povećanje za naplaćeni dio otpisanih potraživanja. Druga potraživanja procijenjena su po knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1991.

Prema dopunama elaborata dugoročne obveze procijenjene su u iznosu 742.036,-

DEM. Od toga se na obveze po kreditima u zemlji odnosi 83.982,- DEM, što je istovjetno knjigovodstvenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1991. Obveze po inozemnim kreditima za nabavu osnovnih sredstava procijenjene su u iznosu 658.054,- DEM, što je za 502.509,- DEM više od knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 1991. Iz dokumentacije nije vidljiv razlog povećanja procijenjene vrijednosti obveza za inozemne kredite.

Kratkoročne obveze prema dopunama elaborata procijenjene su u iznosu 3.866.200,- DEM. Od toga vrijednost kratkoročnih obveza iz poslovanja procijenjena je u iznosu 2.571.709,- DEM, a obveza za kredite u iznosu 1.288.345,- DEM na način da je knjigovodstvena vrijednost uvećana za kamate i naknade po kreditima.

Druge kratkoročne obveze u iznosu 6.146,- DEM procijenjene su po knjigovodstvenoj vrijednosti.

Fond je 14. lipnja 1993. donio rješenje o pretvorbi prema kojem je procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila 4.551.700.800,- HRD, odnosno 2.753.600,- DEM. Iako vrijednosno nije značajna razlika između procijenjene vrijednosti Poduzeća prema rješenju i vrijednosti iskazane u dopunama elaborata, mijenjana je procijenjena vrijednost gotovo cjelokupne imovine i obveza, a iz dokumentacije nisu vidljivi razlozi promjena. Podaci iskazani u dopuni elaborata nisu u skladu s odredbama točke 8. podtočke 10. Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima elaborat treba sadržavati dokaze za pojedine postupke u proceduri procjene ili poziv na korišteni izvor podataka. Odgovorna osoba u Poduzeću bio je direktor Stjepan Aržek, a u Fondu predsjednik mr.sc. Ivan Penić.

Knjigovodstvena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. iznosila je 88.269.000,- HRD ili 1.604.890,07 DEM po tečaju 1,- DEM = 55,- HRD. Izračunana je kao razlika između vrijednosti ukupne aktive u iznosu 255.064.000,- HRD ili 4.637.527,27 DEM umanjene za vrijednost obveza, stanova i gubitka tekuće godine u ukupnom iznosu 166.795.000,- HRD ili 3.032.636,36 DEM.

3.2. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu

Fond je 14. lipnja 1993. donio rješenje o davanju suglasnosti na provedbu pretvorbe društvenog poduzeća (dalje u tekstu: rješenje). Prema rješenju, temeljni kapital iznosio je 7.609.750.800,- HRD, odnosno 4.603.600,- DEM prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan donošenja rješenja. Sastojao se od procijenjene vrijednosti Poduzeća u iznosu 4.551.700.800,- HRD, odnosno 2.753.600,- DEM i dokapitalizacije Stjepana Aržeka u iznosu 925.000,- DEM i Damira Jukića u iznosu 925.000,- DEM. Navedeni tečaj važio je 30 dana od dana donošenja rješenja.

Prema rješenju, Poduzeće se pretvara u dioničko društvo prodajom dionica uz popust osobama iz članka 5. stavak 1. točka 1., 2. i 2.a Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća u iznosu 2.275.850.400,- HRD, odnosno 1.376.800,- DEM, što čini 50,00% procijenjene vrijednosti Poduzeća. Preostalih 50,00% procijenjene vrijednosti Poduzeća, umanjeno za utvrđeni popust po osnovi dokapitalizacije, te uvećano za neprodani dio dionica, prodaje se u skladu s odredbama Uredbe o dopuni Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Pravilnika o prodaji dijela poduzeća javnim prikupljanjem ponuda. Dokapitalizaciju je potrebno obaviti u roku 30 dana od dana donošenja rješenja.

Fond je 15. listopada 1996. donio rješenje kojim je poništio svoje rješenje od 14. lipnja

1993., u dijelu koji se odnosi na dokapitalizaciju u protuvrijednosti 1.850.000,- DEM, dok su druge odredbe rješenja ostale nepromijenjene. Prema rješenju, dionice koje su pripale Stjepanu Aržeku i Damiru Jukiću po osnovi popusta na iznos ugovorene, a nerealizirane dokapitalizacije, prenose se Fondu. Društvo se obvezalo u roku 15 dana od dana primitka rješenja sazvati glavnu skupštinu radi utvrđivanja promjene strukture vlasništva. Rješenjem su poništene uplate za kupnju dionica Društva uplaćene na žiro račun Fonda temeljem svih 110 ugovora o prodaji dionica s popustom zaključenih između Fonda kao prodavatelja i dioničara kao kupaca za 12 obroka u ukupnom iznosu 73.297,94 kn. U obrazloženju rješenja navedeno je da je Fond proveo postupak kontrole provođenja pretvorbe Poduzeća, te da je analizom dokumentacije utvrđeno da dokapitalizacija nije obavljena, što nije u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i razvojnim programom, te da su za kupnju dionica korištena sredstva Društva, što nije u skladu s odredbama članka 8. stavak 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

3.3. Provedba programa pretvorbe

Postupak pretvorbe proveden je prema rješenju Fonda od 14. lipnja 1993. Poduzeće je 30. lipnja 1993. u Večernjem listu objavilo poziv za upis i kupnju 13 768 dionica, što je 50,00% procijenjene vrijednosti Poduzeća. Ranije zaposlenima (dalje u tekstu: mali dioničari) prodano je svih 13 768 dionica s popustom, uz prosječan popust u visini 35,00%. Poduzeće nema zaposlenih jer je svih 147 zaposlenika koncem lipnja 1991. objavljeno u Poduzeću i prijavljeno u društvu S.K.M. S malim dioničarima 7. srpnja 1993. zaključeno je 110 ugovora o kupnji dionica na obročnu otplatu do pet godina (60 mjesečnih obroka). Svi dioničari su uplatili prvi obrok u ugovorenom roku od sedam dana od dana zaključenja ugovora, odnosno 14. srpnja 1993.

U skladu s odlukom o pretvorbi, a u vezi dokapitalizacije, ugovori o ulaganju kapitala u Poduzeće zaključeni su 10. lipnja 1993. između Poduzeća i ulagatelja Stjepana Aržeka i Damira Jukića. Spomenuti ulagatelji ugovorima su se obvezali unijeti u Poduzeće protuvrijednost od 1.850.000,- DEM, odnosno svaki od njih protuvrijednost od 925.000,- DEM, za što svaki ostvaruje pravo na 9 250 dionica. Kao ranije zaposlenima u Poduzeću, te prema godinama radnog staža, ulagateljima pripada pravo na ukupan popust u iznosu 1.340.591,- DEM. Međutim, kako popust s osnove dokapitalizacije može iznositi do 40,00% procijenjene vrijednosti Poduzeća, odobren im je ukupan mogući popust u iznosu 1.101.430,- DEM. Na taj način, Stjepan Aržek, s 31 godinom radnog staža, ostvario je 9 250 dionica po osnovi ulaganja kapitala i 7 910 dionica s osnove popusta, što je ukupno 17 160 dionica ili 37,28% od ukupnog broja.

Damir Jukić, s devet godina radnog staža, ostvario je 9 250 dionica po osnovi ulaganja kapitala i 3 104 dionice s osnove popusta, što je ukupno 12 354 dionica ili 26,84% od ukupnog broja. Po osnovi dokapitalizacije, ulagatelji su ostvarili pravo na 29 514 dionica ili 64,11% od ukupnog broja. Međutim, u sudskom registru, ulagateljima je upisan isti broj dionica odnosno svakom 14 757 dionica. Na taj način, Stjepanu Aržeku upisano je manje 2 403 dionica nominalne vrijednosti 240.300,- DEM, dok je jednak broj dionica jednake nominalne vrijednosti više upisan Damiru Jukiću. U sudskom registru nije izvršen ispravak.

Nakon prodaje dionica malim dioničarima i dodjele dionica s osnove dokapitalizacije,

Fond je 4. kolovoza 1993. u Večernjem listu objavio prikupljanje ponuda za kupnju 13 768 dionica, s tim da broj dionica za prodaju nije umanjio za 11 014 dionica koje su dodijeljene ulagateljima s osnove dokapitalizacije, a s osnove prava na popust. Nakon toga je 18. kolovoza 1993. objavio ispravak objave i ponudio na kupnju 2 754 dionica ili 5,98% od ukupnog broja. U roku određenom za prikupljanje ponuda nije primljena niti jedna ponuda, te su na temelju odluke Fonda od 22. rujna 1993. ove dionice prenesene fondovima. Fondu je preneseno 1 836 dionica ili 3,99% od ukupnog broja, dok je 918 dionica ili 1,99% preneseno Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske.

Osnivačka skupština održana je 10. prosinca 1993.

3.3.1. Upis u sudski registar

U skladu s provedenom pretvorbom po rješenju od 14. lipnja 1993., promjena organizacijskog oblika Poduzeća u dioničko društvo, u sudskom je registru upisana na temelju rješenja Okružnog privrednog suda u Bjelovaru broj Fi-1714/93 od 27. prosinca 1993.

Nakon poništenja dijela pretvorbe koji se odnosi na dokapitalizaciju po rješenju Fonda od 15. listopada 1996., te na temelju odluke skupštine od 28. travnja 1997., u sudskom registru je 25. lipnja 1997. upisano smanjenje temeljnog kapitala sa 17.076.100,00 kn na 10.231.100,00 kn.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

4.1. Dionice s popustom

U postupku pretvorbe malim dioničarima prodano je s popustom 13 768 dionica ili 29,91% od ukupnog broja.

Od 110 malih dioničara, njih 109 koji su u vrijeme upisa dionica bili zaposleni u društvu S.K.M. potpisali su administrativne zabrane. Njima su ovlastili društvo S.K.M. da u njihovo ime u Fond uplaćuje sredstva za otplatu dionica, s tim da im navedena sredstva obustavlja od mjesečnih plaća. Međutim, za otplatu dionica zaposlenicima nisu obustavljana sredstva od plaća.

U razdoblju od 13. srpnja 1993. do 3. studenoga 1994. otplaćeno je 12 obroka u ukupnom iznosu 73.297,94 kn (21.128,46 DEM), od čega sredstvima Društva u iznosu 237,12 kn, dok je sredstvima društva S.K.M. otplaćeno 73.060,82 kn.

Plaćanje je obavljeno na različite načine. Prva dva obroka plaćena su s računa Društva na način da je prvi obrok u iznosu 6.193,21 kn uplaćen 13. srpnja 1993. na račun Fonda. Drugi obrok u istom iznosu plaćen je 19. kolovoza 1993. otkupom stare devizne štednje putem Bjelovarske banke uz ostvareni popust u visini 10,00%, te je banci doznačeno 5.573,91 kn. Za navedene uplate Društvo je od društva S.K.M. primilo predujmove u srpnju i kolovozu 1993. u ukupnom iznosu 11.530,00 kn, iz čega proizlazi da je Društvo iz svojih sredstava stvarno platilo 237,12 kn.

Drugih deset obroka otplaćeno je s žiro računa društva S.K.M., od čega je jedan obrok

u iznosu 6.002,21 kn uplaćen izravno na račun Fonda, dok je drugih devet u ukupnom iznosu 54.909,31 kn otplaćeno otkupom stare devizne štednje putem Bjelovarske banke koristeći popust u visini 10,00%, koji iznosi 8.201,73 kn. Proizlazi da je društvo S.K.M. banci doznačilo sredstva u iznosu 46.707,58 kn.

Društvo je u poslovnim knjigama u razdoblju od 13. srpnja do 23. prosinca 1993. za otplate dionica iskazivalo potraživanja prema ranijim zaposlenicima u ukupnom iznosu 37.093,73 kn uz istodobnu obvezu prema društvu S.K.M. u iznosu 34.003,70 kn, a vrijednost popusta ostvarenog po osnovi otkupa stare devizne štednje iskazivalo je kao izvanredni prihod u ukupnom iznosu 3.090,03 kn, iako Društvo s osnove otplate dionica nije imalo potraživanja prema ranijim zaposlenicima niti obveza prema društvu S.K.M.

Sve otplate dionica iskazivane su u poslovnim knjigama društva S.K.M., te su koncem 1994. potraživanja od zaposlenika za otplatu dionica iznosila 73.297,94 kn.

Osim navedenih plaćanja, drugih plaćanja za otplatu dionica s popustom nije bilo, te su već u veljači 1995. za sve male dioničare stečeni uvjeti za raskide ugovora.

U slučajevima neplaćanja dva uzastopna obroka, Fond kao prodavatelj dionica nije u naknadnom roku od 15 dana, pisanim putem pozivao male dioničare na uplatu zaostalih obroka, niti je zbog njihova neplaćanja raskidao ugovore o prodaji dionica, što nije u skladu s odredbama ugovora.

Fond je rješenjem od 15. listopada 1996. poništio uplate za kupnju dionica s popustom za svih 110 ugovora u ukupnom iznosu 73.297,94 kn. Rješenjem je naložio malim dioničarima da u roku 15 dana od dostave rješenja, pod prijetnjom raskida ugovora, uplate pojedinačne iznose iz ugovora, što odgovara ukupnom iznosu 73.297,94 kn, revaloriziranim u skladu s porastom srednjeg tečaja Narodne banke Hrvatske na dan uplate, te sa zateznim kamatama. Mali dioničari nisu u navedenom roku uplatili dužne iznose, te je Fond sa svih 110 malih dioničara 10. veljače 1997. raskinuo ugovore o prodaji dionica, na temelju čega je 13 768 dionica ili 29,91% od ukupnog broja preneseno u portfelj Fonda. Nakon toga, mali dioničari nemaju dionica Društva.

Nakon rješenja o poništenju uplata malih dioničara od 15. listopada 1996. i raskida ugovora s malim dioničarima, Fond je 22. listopada 1996. doznačio na žiro račun Društva 16.964,17 kn, od čega se 4.768,75 kn odnosi na revalorizaciju primljenih sredstava, a 12.195,42 kn na uplate dva obroka za otplatu dionica izravno na račun Fonda. Jedan od ovih obroka plaćen je sa žiro računa Društva, dok je drugi obrok plaćen sa žiro računa društva S.K.M. Iznos od 12.195,42 kn Društvo je iskazalo u poslovnim knjigama kao obvezu prema društvu S.K.M., dok su za iznos 4.768,75 kn povećani izvanredni prihodi. Istodobno, na temelju ugovora o cesiji zaključenim s Društvom i svojim zaposlenicima koji je bez datuma i nije potpisan, društvo S.K.M. iskazalo je u poslovnim knjigama navedenu promjenu kao davanje predujma Društvu i smanjenje potraživanja od zaposlenika. Nakon toga, u društvu S.K.M. potraživanja od zaposlenika iskazana su u iznosu 61.100,24 kn. Koncem 1999. potraživanja su otpisana.

Prema dopisu od 10. siječnja 1997., Bjelovarska banka je na temelju naloga Fonda

koncem 1996. iskazala potraživanja od Republike Hrvatske u iznosu 60.927,47 kn odnosno 17.116,52 DEM po osnovi javnog duga, a radi poništene pretvorbe Društva. Navedena potraživanja odnose se na deset obroka plaćenih dionica Društva starom deviznom štednjom putem ove banke. Banka je obavijestila Društvo da će sredstva u iznosu 17.116,52 DEM zajedno s obračunanim kamatama u visini 5,00% godišnje, doznačivati Društvu kroz 17 polugodišnjih obroka, a prema obračunu i doznaci sredstava Ministarstva financija. U razdoblju od veljače 2000. do veljače 2002. doznačila je Društvu 55.021,20 kn. Društvo je primljena sredstva iskazalo u poslovnim knjigama kao izvanredni prihod.

4.2. Dokapitalizacija

Prema odluci o pretvorbi i rješenju Fonda, dokapitalizaciju su trebala provesti dva ulagatelja Stjepan Aržek i Damir Jukić. Obojica su raniji zaposlenici Društva, a u vrijeme pretvorbe bili su zaposlenici vlasnički povezanog društva S.K.M. Stjepan Aržek istodobno je bio direktor Društva i društva S.K.M, dok je Damir Jukić bio rukovoditelj privredno računskog sektora u Društvu i pomoćnik direktora u društvu S.K.M. Po osnovi dokapitalizacije, Stjepan Aržek i Damir Jukić ostvarili su pravo na 29 514 dionica ili 64,11% od ukupnog broja, od čega 18 500 dionica s osnove dodatnog ulaganja kapitala u iznosu 1.850.000,- DEM, te 11 014 dionica s osnove popusta s obzirom na godine radnog staža. Svaki od njih, na temelju zaključenih ugovora o ulaganju kapitala od 10. lipnja 1993., trebao je uložiti u Društvo po 925.000,- DEM ili ukupno 1.850.000,- DEM u roku 30 dana od dana donošenja rješenja Fonda, odnosno do 14. srpnja 1993. Uložena sredstva trebala su biti korištena za nabavu linije za kovanje i valjanje spojnih elemenata u skladu s razvojnim programom.

Dana 25. lipnja 1993. putem Gospodarske kreditne banke Zagreb doznačena su na žiro račun Društva sredstva s namjenom dodatnog ulaganja kapitala za Stjepana Aržeka i Damira Jukića u ukupnom iznosu 3.317.050.000.- HRD, što je prema tečaju na dan uplate iznosilo 1.850.000,- DEM. Uplatu za Stjepana Aržeka u iznosu 1.658.525.000.- HRD obavila je Eda Mikluš, Gorizia, Via Trimmo 8, Doberdo del Lago, a uplatu za Damira Jukića u iznosu 1.658.525.000.- HRD Tatjana Poniz, Gorizia, Via i Maggio 12, Doberdo del Lago.

Prema zapisniku Financijske policije od 25. travnja 1994. uplate su obavljene na temelju ugovora o kreditu zaključenog 24. lipnja 1993. između Stjepana Aržeka i Ede Mikluš u iznosu 925.000,- DEM, te između Damira Jukića i Tatjane Poniz zaključenog 24. lipnja 1993. u iznosu 925.000,- DEM. Prema odredbama zaključenih ugovora o kreditu proizlazi da su odobreni krediti namijenjeni dodatnom ulaganju kapitala, da su odobreni u iznosu 925.000,- DEM (svaki) preračunano u HRD prema srednjem tečaju DEM Narodne banke Hrvatske na dan iskorištenja, da se trebaju vratiti u roku pet godina od iskorištenja u deset polugodišnjih obroka od kojih prvi dospijeva koncem 1993., uz kamatnu stopu u visini 12,00% godišnje. Za osiguranje vraćanja kredita i ugovorenih kamata po svakom ugovoru kao zalog određeno je davanje 12 050 dionica Društva, a u slučaju da se ne otplate dva obroka za redom, kredit dolazi na naplatu u cijelosti, a naplata se obavlja iz instrumenata osiguranja vraćanja kredita. U dokumentaciji Društva nema ugovora.

Istog dana, 25. lipnja 1993., kada je na žiro račun Društva doznačen iznos od 3.317.050.000.- HRD, Društvo je sa svog žiro računa doznačilo na račun Gospodarske kreditne banke Zagreb iznos od 3.411.802.747.- HRD na ime uplate predujma za opremu po ugovoru od 10. lipnja 1993. u korist društva SO.BE.MA Gorizia.

Banka je od doznačenih sredstava, na račun društva SO.BE.MA Gorizia doznačila

3.378.357.013.- HRD, dok je ostatak sredstava u iznosu 33.445.734.- HRD zadržala za bankarske usluge.

Društvo je 10. lipnja 1993. s društvom SO.BE.MA Gorizia, s kojom je osnovalo mješovito društvo S.K.M., zaključilo ugovor za isporuku linije za proizvodnju radijatorskih spojnica kapaciteta proizvodnje 9 000 000 komada godišnje iz toplo valjane, dekapirane čelične trake s montažom u iznosu 2.600.000,- DEM, te ulaganje u tehničku dokumentaciju i obuku kadrova u iznosu 450.000,- DEM ili ukupno 3.050.000,- DEM. Ugovoreni rok isporuke je 18 mjeseci od potpisivanja ugovora i primitka prvog plaćanja. Plaćanje je ugovoreno predujmom u visini 60,00%, odnosno u iznosu 1.830.000,- DEM, a ostatak po ugradnji opreme kao robni kredit na rok 60 mjeseci uz godišnju kamatu u visini 12,00%. Ugovor su u ime Društva potpisali Stjepan Aržek i Damir Jukić. Predujam je uplaćen 25. lipnja 1993., što znači da je rok isporuke bio prosinac 1994. Dana 28. lipnja 1995. zaključen je dodatak ugovoru, kojim se, radi izmjene i dopune linije koja se isporučuje, produžuje rok isporuke do 31. ožujka 1996.

Društvo nije nabavilo ugovorenu opremu, te je Fond ocijenio da sredstva za dokapitalizaciju nisu iskorištena u svrhu u koju su bila namijenjena, odnosno da ugovori o ulaganju kapitala u Društvo nisu realizirani, te da Stjepan Aržek i Damir Jukić nisu platili dionice u Društvu kojima raspolažu, što nije u skladu s odlukom o pretvorbi i razvojnim programom. Fond je stoga, 15. listopada 1996. donio rješenje kojim je poništio svoje rješenje od 14. lipnja 1993. o danoj suglasnosti na namjeravanu pretvorbu u dijelu koji se odnosi na dokapitalizaciju u protuvrijednosti 1.850.000,- DEM, te je u svoj portfelj prenio dionice koje su pripadale ulagateljima po osnovi popusta na iznos ugovorenog, a nerealiziranog ulaganja kapitala. Na temelju ovog rješenja, u portfelj Fonda preneseno je 11 014 dionica.

4.3. Dionice iz portfelja fondova

Nakon provedenog postupka pretvorbe i prodaje dionica malim dioničarima, te dodjele dionica ulagateljima s osnove dokapitalizacije, ostalo je neprodano 2 754 dionica ili 5,98% od ukupnog broja. U portfelj Fonda je preneseno 1 836 dionica ili 3,99% od ukupnog broja, dok je fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja preneseno 918 dionica ili 1,99% od ukupnog broja.

Fondovi mirovinskog i invalidskog osiguranja nisu prodavali dionice, te ih imaju u Društvu na dan 23. rujna 2002.

Fond je 15. listopada 1996. na temelju rješenja o poništenju dijela rješenja o davanju suglasnosti na namjeravanu pretvorbu Poduzeća, u dijelu koji se odnosi na ugovorenu, a nerealiziranu dokapitalizaciju u iznosu 1.850.000,- DEM, prenio 11 014 dionica koje su pripadale Stjepanu Aržeku i Damiru Jukiću po osnovi popusta u svoj portfelj. Osim toga, 10. veljače 1997. sa svim malim dioničarima raskinuo je ugovore o prodaji dionica s popustom, na temelju čega je 13 768 dionica preneseno u portfelj Fonda. Nakon provedenih promjena, u 1997. u portfelju Fonda bilo je 26 618 dionica ili 96,67% od ukupnog broja.

Na temelju rezultata dražbovanja u kuponskoj privatizaciji Fond je u razdoblju od 27.

siječnja do 24. svibnja 1999. prenio svih 26 618 dionica, od čega privatizacijskim investicijskim fondovima 26 497 dionice, a 121 dionicu samostalnom imatelju kupona. Privatizacijskim investicijskim fondovima prenesene su dionice kako slijedi: društvu Dom fond privatizacijski investicijski fond d.d. (MBS 1439405) Zagreb, (dalje u tekstu: Dom fond) 3 420 dionica, društvu Expandia fond privatizacijski investicijski fond d.d. (MBS 1247328) Zagreb, dalje u tekstu: Expandia fond) 12 273 dionica, društvu Velebit privatizacijski investicijski fond d.d. (MBS 1431005) Zagreb, (dalje u tekstu: PIF Velebit) 2 630 dionica, društvu Sunce privatizacijski investicijski fond d.d. (MBS 1432478) Zagreb, (dalje u tekstu: PIF Sunce) 2 774 dionica, društvu Pleter privatizacijski investicijski fond d.d. (MBS 1432842) Varaždin, (dalje u tekstu: PIF Pleter) 140 dionica, te društvu Slavonski privatizacijski investicijski fond d.d. (MBS 1431510) Osijek, Kapucinska 31 (dalje u tekstu: Slavonski PIF) 5 260 dionica. Samostalnom imatelju, Slavku Klariću Fond je bez naplate u siječnju 1999. ustupio 121 dionicu na temelju odredbi Pravilnika o dodjeli dionica bez naplate.

Na Varaždinskom tržištu vrijednosnica društva Dom fond, Expandia fond, PIF Velebit, PIF Sunce, PIF Pleter i Slavonski PIF prodali su u rujnu 1999. svih 26 497 dionica Društva, putem društva za poslovanje vrijednosnim papirima Credos d.o.o. (MBS 1314068) Zagreb, Breščenskog 8/I (dalje u tekstu: Credos). Od toga je Božo Krofak kupio 13 249 dionica, dok je Borislav Antolković kupio 13 248 dionica. Dionice su plaćene na način da je društvo Omega d.o.o. (MBS 070003020) Breznički Hum, Breznica 3a, čiji su osnivači Božo Krofak i Borislav Antolković, sa svog računa 6. rujna 1999. platilo društvu Credos 887.904,00 kn. Dionice su kupljene za 33,51 kn po dionici ili za 8,60% njihove nominalne vrijednosti (1 DEM = 3,8946 kn prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan 6. rujna 1999.).

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

U tablici broj 1 daje se popis dioničara Društva na dan 23. rujna 2002. prema knjizi dionica.

Tablica broj 1

Dioničari Društva na dan 23. rujna 2002.

Redni broj	Dioničar	Broj dionica	Udjel u %
1.	Božo Krofak	13 249	48,12
2.	Borislav Antolković	13 248	48,11
3.	Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	918	3,33
4.	Slavko Klarić	121	0,44
	Ukupno	27 536	100,00

Prema upisu u sudski registar od 25. lipnja 1997., temeljni kapital Društva nakon

smanjenja za iznos dokapitalizacije iznosio je 10.231.100,00 kn i podijeljen je na 27 536 dionica. Knjiga dionica ustrojena je 25. lipnja 1997. nakon što je Fond poništio dio rješenja o pretvorbi koji se odnosi na dokapitalizaciju i uplate za male dioničare, te je prenio 24 782 dionice u svoj portfelj.

5.2. Podaci o poslovanju prema financijskim izvještajima

Društvo od 1991. posluje s gubitkom. Za 1991. gubitak je iskazan u iznosu 49.154.000.- HRD, za 1992. u iznosu 464.678.000.- HRD, a za 1993. u iznosu 2.958.082.000.- HRD.

U tablici broj 2 daje se pregled osnovnih podataka iz financijskih izvještaja Društva za razdoblje od 1994. do 2000. Za 2001. Društvo nije sastavilo financijske izvještaje i predalo ih nadležnim institucijama.

Tablica broj 2

Osnovni podaci o poslovanju u razdoblju od 1994. do 2000.
iz financijskih izvještaja Društva

u kn bez lp

Redn i broj	Opis	Godina						
		1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
1.	Prihodi	420.810	342.241	151.081	29.356	158.075	1.440	89.097
2.	Rashodi	420.810	336.330	641.911	496.183	493.255	457.772	378.145
3.	Dobit	-	5.911	-	-	-	-	-
4.	Gubitak	-	-	490.830	466.827	335.180	456.332	289.048
5.	Ukupna aktiva	21.512.989	21.566.650	21.044.383	17.406.295	17.135.587	16.870.279	16.549.024
	- dugotrajna imovina	21.492.161	21.239.181	20.979.148	17.334.874	17.069.082	16.803.358	16.546.504
	- potraživanja	-	-	-	-	664	2.414	2.517
	- zalihe	20.420	326.069	64.500	64.500	64.500	64.500	-
	- drugo	408	1.400	735	6.921	1.341	7	3
6.	Ukupna pasiva	21.512.989	21.566.650	21.044.383	17.406.295	17.135.587	16.870.279	16.549.024
	- upisani kapital	7.609.751	7.609.751	17.076.100	10.231.100	10.231.100	10.231.100	10.231.100
	- pričuve	14.882.750	14.894.853	5.428.504	8.895.147	8.895.147	8.895.147	8.895.147
	- ukupna dobit	-	5.911	-	-	-	-	-
	- ukupni gubitak	4.254.393	4.254.393	4.739.312	5.206.140	5.541.320	5.997.651	6.286.700
	- dugoročne obveze	2.389.516	2.422.489	2.346.383	2.357.693	2.494.360	2.655.911	2.650.611
	- kratkoročne obveze	885.365	888.039	932.708	1.128.495	1.056.300	1.085.772	1.058.866

Iz podataka iskazanih u tablici broj 2 vidljivo je da je Društvo nastavilo poslovati s gubitkom do 2000., osim što je za 1995. ostvarena dobit u iznosu 5.911,00 kn.

Za 2000. prihodi su ostvareni u iznosu 89.096,61 kn, rashodi u iznosu 378.144,61 kn, te je iskazan gubitak u iznosu 289.048,00 kn, dok preneseni gubitak iz ranijih godina iznosi 5.997.651,92 kn. U odnosu na 1994. iskazani prihodi manji su za 331.713,00 kn ili 78,83%. Međutim, značajno smanjenje prihoda započinje 1991., prije pretvorbe, kada je Društvo osnovalo društvo S.K.M. u koje je kao osnivački ulog unijelo većinu građevinskih objekata i opreme koju je upotrebljavalo u proizvodnji, odnosno pri obavljanju djelatnosti. Društvo S.K.M. početkom srpnja 1991. preuzelo je svih 147 zaposlenika Društva koji su nastavili obavljati iste poslove koje su do tada obavljali u Društvu. Društvo od tada nema zaposlenika i ne obavlja djelatnost, odnosno ne posluje. Prema podacima Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske od 25. lipnja 1992., odnosno na dan donošenja odluke o pretvorbi, žiro račun bio je neprekidno blokiran 325 dana, a nepodmirene obveze iz evidencije o redoslijedu plaćanja na dan sastavljanja obrasca iznosile su 15.210.000.- HRD. Služba društvenog knjigovodstva je 7. listopada 1991. podnijela prijavu za pokretanje postupka stečaja, koji nije pokrenut. Prihodi koje je Društvo od sredine 1991. ostvarivalo odnosili su se na prihode od prodaje zalihe gotovih proizvoda koji nisu bili uneseni kao osnivački ulog u društvo S.K.M., na kamate, pozitivne tečajne razlike, te druge izvanredne prihode.

Koncem 2000. dugotrajna imovina iskazana je u iznosu 16.546.503,77 kn. Vrijednosno najznačajniji dio ove imovine čine dugoročna ulaganja u društvo S.K.M. u iznosu 13.552.012,69 kn, te građevinski objekti u vrijednosti 2.585.481,84 kn. Na ulaganja u vrijednosne papire odnosi se 238.670,98 kn, na zemljište 168.875,97 kn, a na opremu 1.462,29 kn.

Koncem 2000. iskazane su obveze u iznosu 3.709.476,54 kn, a odnose se na kratkoročne obveze u iznosu 1.058.865,84 kn i dugoročne obveze u iznosu 2.650.610,70 kn. Kratkoročne obveze odnose se na obveze prema društvu S.K.M. u iznosu 838.506,81 kn, prema dobavljačima u iznosu 177.335,34 kn, obveze za porez na promet proizvoda i usluga iz 1996. u iznosu 29.155,51 kn, obveze po kreditima 10.454,48 kn i druge obveze u ukupnom iznosu 3.413,70 kn. Dugoročne obveze odnose se na kreditne obveze prema poslovnim bankama iz godina prije pretvorbe, za što nema dokumentacije.

Iako je u 1991. Društvo većinu građevinskih objekata, postrojenja i opreme unijelo kao osnivački ulog u društvo S.K.M., od sredine 1991. Društvo nema zaposlenika i ne obavlja djelatnost, a žiro račun je bio neprekidno blokiran 325 dana, radnički savjet je u lipnju 1992. donio odluku o pretvorbi.

Razvojnim programom, koji je sastavni dio odluke, bila je planirana nabava linije za kovanje i valjanje spojnih elemenata, proširenje djelatnosti na izradu torbi od kože, plastike i tekstila, vanjsko trgovinsko poslovanje, špedicijski poslovi i ulaganje kapitala, održavanje postojećih građevinskih objekata, ulaganje u obrtna sredstva, te zapošljavanje novih 12 zaposlenika. Također, bila je planirana i prekvalifikacija postojećih zaposlenika iako u vrijeme donošenja razvojnog programa Društvo nije imalo niti jednog zaposlenog. Nakon instaliranja nove linije, planirano je godišnje povećanje proizvodnje za oko 2 500 t gotovih proizvoda što je trebalo utjecati na povećanje ukupnog prihoda za oko 3.750.000,- DEM i ostvarivanje dobiti u iznosu 147.000.000.- HRD.

Ciljevi planirani razvojnim programom nisu ostvareni. Nova linija za kovanje i valjanje spojnih elemenata nije nabavljena, građevinski objekti nisu održavani, nije bilo nabave obrtnih sredstava, niti zapošljavanja novih zaposlenika. U razdoblju od sredine 1991. do rujna 2002. proizvodnja ne samo da nije povećana, nego je uopće nije bilo, kao ni zaposlenika, a ukupni prihodi su značajno smanjeni i odnose se na prihode od prodaje zalihe gotovih proizvoda koji nisu bili uneseni kao osnivački ulog u društvo S.K.M., na kamate, pozitivne tečajne razlike, te druge izvanredne prihode. Žiro račun Društva neprekidno je blokiran od 26. kolovoza 1993. Društvo je za 1995. iskazalo dobit u iznosu 5.911,00 kn, a za sve druge godine u razdoblju od 1991. do 2000. iskazalo je gubitak. Koncem 2000. preneseni gubitak iznosi 5.997.651,92 kn.

5.3. Poslovanje s vlasnički povezanim društvima

Društvo je prije pretvorbe sudjelovalo u osnivanju mješovitog društva S.K.M. Prema zaključenom ugovoru o osnivanju društva S.K.M. osnivački ulog Društva iznosio je 3.330.342,- USD ili 44.000.145,50 HRD, odnosno u visini 47,50% ukupnog uloga, a društva SO.BE.MA Gorizia u iznosu 3.680.850,- USD ili 48.631.022,- HRD, odnosno 52,50% ukupnog uloga. Nakon toga Društvo ne obavlja proizvodnju i nema zaposlenika.

Društvo S.K.M. iskazalo je dobit za 1991. u iznosu 8.314.000,- HRD i za 1992. u iznosu 10.840.000,- HRD, a za 1993. gubitak u iznosu 2.063.150.000,- HRD.

U tablici broj 3 daje se pregled osnovnih podataka iz financijskih izvještaja društva S.K.M. za razdoblje od 1994. do otvaranja stečajnog postupka 16. studenoga 2000.

Tablica broj 3

Osnovni podaci o poslovanju društva S.K.M. u razdoblju od 1994. do 16. studenoga 2000.

u kn bez Ip

Redni broj	Opis	Godina						
		1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
1.	Prihodi	10.650.767	8.527.606	11.801.696	15.248.387	12.565.915	8.292.556	5.489.067
2.	Rashodi	11.252.743	8.515.282	11.775.717	15.232.805	16.921.074	11.572.944	11.335.912
3.	Dobit	-	12.324	25.979	15.582	-	-	-
4.	Gubitak	601.976	-	-	-	4.355.159	3.280.388	5.846.845
5.	Ukupna aktiva	16.320.661	17.538.309	39.918.530	44.825.636	43.831.965	44.198.824	35.939.392
	- neuplaćeni kapital	-	-	19.809.467	19.809.467	19.809.467	19.809.467	19.809.467
	- dugotrajna imovina	11.473.653	10.168.527	8.921.572	9.067.192	8.234.723	7.364.137	6.693.077
	- potraživanja	1.196.889	834.682	2.902.162	4.303.565	7.826.793	9.450.828	3.314.694
	- zalihe	3.593.745	6.528.974	8.106.048	11.384.343	7.720.911	7.461.850	6.082.919
	- drugo	56.374	6.126	179.281	261.069	240.071	112.542	39.235
6.	Ukupna pasiva	16.320.661	17.538.309	39.918.530	44.825.636	43.831.965	44.198.824	35.939.392
	- upisani kapital	1.771.195	2.229.243	38.287.500	38.287.500	38.287.594	38.287.594	38.287.594
	- pričuve	16.248.790	16.248.790	-	-	-	-	-
	- ukupna dobit	-	12.324	25.979	15.582	-	-	-
	- ukupni gubitak	2.665.126	2.665.126	2.652.802	2.626.823	6.966.400	10.246.788	16.093.633
	- obveze	965.802	1.713.078	4.257.853	9.149.377	12.510.771	16.158.018	13.745.431
7.	Broj zaposlenika koncem godine	133	126	125	129	122	111	103

Iz podataka iskazanih u tablici broj 3 vidljivo je da je društvo S.K.M. u razdoblju od 1995. do 1997. iskazalo dobit, a za 1994. i za razdoblje od 1998. do otvaranja stečaja 16. studenoga 2000. iskazalo je gubitak. Za razdoblje od 1. siječnja do 16. studenoga 2000. gubitak je iskazan u iznosu 5.846.845,00 kn, a preneseni gubitak iz ranijih godina iznosi 10.246.788 kn. Od 1999. vidljivo je značajno smanjenje prihoda. Društvo S.K.M. nema dokumentacije iz koje bi, za promatrano razdoblje, bila vidljiva proizvodnja i prodaja proizvoda (po količini i vrsti).

Žiro račun društva S.K.M. bio je povremeno blokiran od 10. rujna 1997., a neprekidno od 7. srpnja 2000., te je direktor 22. kolovoza 2000. Trgovačkom sudu u Bjelovaru podnio prijedlog za pokretanje stečajnog postupka. U prijedlogu je navedeno da društvo S.K.M. nije u mogućnosti podmiriti dospelje obveze koje su na dan podnošenja prijedloga iznosile 10.010.469,93 kn, od čega se na obveze prema dobavljačima odnosilo 5.955.505,91 kn, prema fondovima 2.011.165,30 kn, zaposlenicima 1.281.435,70 kn i prema državi po osnovi neplaćenog poreza 762.363,02 kn. Trgovački sud u Bjelovaru 16. studenoga 2000. donio je rješenje o otvaranju stečajnog postupka. U vrijeme obavljanja revizije stečaj je u tijeku.

Na dan otvaranja stečajnog postupka društvo S.K.M. imalo je 103 zaposlenika, nepodmirene obveze iznosile su 13.745.431,00 kn, od čega su dugoročne obveze iznosile 231.629,00 kn, a kratkoročne obveze 13.513.802,00 kn. Ukupna potraživanja iznosila su 3.314.694,00 kn, od čega su potraživanja od Društva iznosila 848.291,54 kn, dok obveza prema Društvu nije bilo. Potraživanja od društva SO.BE.MA, kao glavnog uvoznika materijala za proizvodnju i izvoznika gotovih proizvoda iznosila su 2.692.953,00 kn, dok su obveze prema navedenom društvu iznosile 950.864,98 kn.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Kooperativa p.o., Garešnica.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Kooperativa p.o., Garešnica nije obavljen u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Prema elaboratu o procjeni vrijednosti Poduzeća, procjenu su obavili raniji zaposlenici Poduzeća odnosno zaposlenici društva S.K.M. Pri procjeni je korištena metoda tržišne vrijednosti. Prema elaboratu, koji je Agenciji dostavljen 30. lipnja 1992., vrijednost Poduzeća procijenjena je u iznosu 316.677.000.- HRD, odnosno 2.753.713,- DEM iskazano prema tečaju na dan 31. svibnja 1992., odnosno u vrijeme procjene 1,- DEM = 115.- HRD. Na zahtjev Agencije, Poduzeće je u nekoliko navrata tijekom 1992. i 1993. dostavljalo Agenciji dokumentaciju vezanu uz pretvorbu. Po dopunjenoj dokumentaciji, procijenjena vrijednost Poduzeća na dan 31. prosinca 1991. je 151.454.000.- HRD, što iskazano prema tečaju 1,- DEM = 55.- HRD iznosi 2.753.709,- DEM. U Društvu ni u Fondu nema podataka i obrazloženja o razlozima promjena. Promjene i dopune u elaboratu odnosile su se na procijenjenu vrijednost gotovo cjelokupne imovine i obveza. Jedan od razloga promjena u procjeni vrijednosti imovine i obveza je u tome što je komisija pri procjeni u dopuni elaborata polazila od stanja na dan 31. prosinca 1991., dok je u vrijeme izrade elaborata polazila od stanja na dan 31. svibnja 1992. Iz elaborata nisu vidljivi drugi razlozi promjena procijenjene vrijednosti imovine i obveza.

Prema dopuni elaborata, dugoročne obveze procijenjene su 742.036,- DEM, od čega se na obveze za inozemne kredite za nabavu osnovnih sredstava odnosi 658.054,- DEM, što je za 502.509,- DEM više od knjigovodstvene vrijednosti na dan 31. prosinca 1991. Iz dokumentacije nije vidljiv razlog povećanja procijenjene vrijednosti obveza za inozemne kredite.

Prema dopuni elaborata, vrijednost osnivačkih ulaganja u društvo S.K.M. procijenjena je 5.920.618,- DEM i veća je za 1.148.337,- DEM od procijenjene vrijednosti društva S.K.M. koja je na dan 31. prosinca 1991. iznosila 4.772.281,- DEM. Procijenjena vrijednost društva S.K.M. sastoji se od procijenjene vrijednosti nekretnina u iznosu 2.545.022,- DEM i opreme u iznosu 1.921.367,- DEM, što ukupno iznosi 4.466.389,-DEM, koje je Poduzeće po ugovoru o osnivanju društva S.K.M. od 5. veljače 1991. unijelo u društvo S.K.M. Za društvo S.K.M. procjenu vrijednosti nekretnina i opreme izradile su iste osobe koje su izradile elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća, primjenjujući jednake kriterije. Procijenjena vrijednost društva S.K.M. sastoji se i od druge imovine (zaliha, potraživanja, vrijednosnih papira i novčanih sredstava) u iznosu 776.873,- DEM, aktivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 145,- DEM, umanjeno za dugoročna rezerviranja i kratkoročne obveze u ukupnom iznosu 471.126,- DEM, za koje nema dokumentacije o kriterijima i načinu procjene. Proizlazi da su osnivačka ulaganja Poduzeća u društvo S.K.M. procijenjena u većem iznosu od procijenjene vrijednosti nekretnina i opreme koje je Poduzeće unijelo u društvo S.K.M. i u većem iznosu od procijenjene vrijednosti društva S.K.M. na dan 31. prosinca 1991., za što nema pisanog obrazloženja.

Fond je 14. lipnja 1993. donio rješenje o pretvorbi prema kojem je procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila 2.753.600,- DEM. Iako vrijednosno nije značajna razlika između procijenjene vrijednosti Poduzeća prema rješenju i vrijednosti iskazane u dopunama elaborata, mijenjana je procijenjena vrijednost gotovo cjelokupne imovine i obveza, a iz dokumentacije nisu vidljivi razlozi promjena. Podaci iskazani u dopuni elaborata nisu u skladu s odredbama točke 8. podtočke 10. Uputa za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, prema kojima elaborat treba sadržavati dokaze za pojedine postupke u proceduri procjene ili poziv na korišteni izvor podataka. Odgovorna osoba u Društvu bio je Stjepan Aržek, a u Fondu mr. sc. Ivan Penić.

- Prema odluci o pretvorbi i rješenju Fonda, dokapitalizacija u iznosu 1.850.000,- DEM trebala je biti provedena ulaganjem sredstava Stjepana Aržeka i Damira Jukića, svakog po 925.000,- DEM. Po osnovi dokapitalizacije, ulagatelji su ostvarili pravo na 29 514 dionica ili 64,11% od ukupnog broja, od čega 18 500 dionica s osnove dodatnog ulaganja kapitala u iznosu 1.850.000,- DEM, te 11 014 dionica s osnove ostvarenog popusta. Dana 25. lipnja 1993. putem Gospodarske kreditne banke Zagreb na žiro račun Društva doznačena su sredstva s namjenom dodatnog ulaganja kapitala za Stjepana Aržeka i Damira Jukića u ukupnom iznosu 3.317.050.000.- HRD, što je prema tečaju na dan uplate iznosilo 1.850.000,- DEM. Uplatu za Stjepana Aržeka u iznosu 1.658.525.000.- HRD obavila je Eda Mikluš, Gorizia, Via Trimmo 8, Doberdo del Lago, a uplatu za Damira Jukića u iznosu 1.658.525.000.- HRD Tatjana Poniz, Gorizia, Via i Maggio 12, Doberdo del Lago. Istoga dana (25. lipnja 1993.), Društvo je sa svog žiro računa doznačilo na račun Gospodarske kreditne banke Zagreb 3.411.802.747.- HRD, od čega je banka na račun društva SO.BE.MA Gorizia doznačila 3.378.357.013.- HRD (1.884.192,42 DEM), dok je 33.445.734.- HRD zadržala za bankarske usluge.

Društvo SO.BE.MA Gorizia sredstva su doznačena na ime uplate predujma za opremu po ugovoru od 10. lipnja 1993. prema kojem Društvo putem ovog društva nabavlja liniju za proizvodnju radijatorskih spojnica u vrijednosti 3.050.000,- DEM. U cijenu je uključena montaža, ulaganje u tehničku dokumentaciju i obuka kadrova, a ugovoreni rok isporuke je 18 mjeseci od plaćanja predujma u visini 60,00% ugovorenog iznosa. Prema tome, rok isporuke bio je prosinac 1994. Dana 28. lipnja 1995. zaključen je dodatak ugovoru, kojim je, radi izmjene i dopune kompleta linije koja se isporučuje, rok isporuke produžen do 31. ožujka 1996.

Prema odluci o pretvorbi i razvojnom programu sredstva dokapitalizacije trebala su biti korištena za nabavu linije za kovanje i valjanje spojnih elemenata. Oprema nije nabavljena, te dokapitalizacije nije provedena, što nije u skladu s odlukom o pretvorbi i razvojnim programom. Odgovorna osoba u Društvo bio je Stjepan Aržek.

Fond je 15. listopada 1996. donio rješenje kojim je poništio svoje rješenje od 14. lipnja 1993. kojim je dana suglasnost Poduzeću na namjeravanu pretvorbu u dijelu koji se odnosi na dokapitalizaciju u protuvrijednosti 1.850.000,- DEM. U obrazloženju rješenja je navedeno da je Fond kontrolom utvrdio da dokapitalizacija nije obavljena.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljani u potpunosti u skladu sa zakonskim propisima. Revizijom je utvrđeno:

- Malim dioničarima (ranijim zaposlenicima) prodano je s popustom 13 768 dionica ili 29,91% od ukupnog broja. U razdoblju od 13. srpnja 1993. do 3. studenoga 1994. otplaćeno je 12 obroka dionica s popustom u ukupnom iznosu 73.297,94 kn (21.128,46 DEM), od čega sredstvima Društva 237,12 kn, a sredstvima društva S.K.M. 73.060,82 kn. Iako su mali dioničari administrativnim zabranama ovlastili društvo S.K.M. u kojem su bili zaposleni da u njihovo ime u Fond uplaćuje sredstva za otplatu dionica Društva, s tim da im se navedena sredstva obustavljaju od mjesečnih plaća, društvo S.K.M. nije obustavljalo sredstva od plaća, te mali dioničari nisu otplaćivali dionice. Koncem 1994. potraživanja od zaposlenika za otplatu dionica u poslovnim knjigama društva S.K.M. iznosila su 73.297,94 kn. Odgovorna osoba bio je direktor društva S.K.M. Stjepan Aržek.

Fond je 15. listopada 1996. donio rješenje kojim je poništio uplate u iznosu 73.297,94 kn za

kupnju dionica s popustom. U obrazloženju rješenja je navedeno da je Fond kontrolom utvrdio da su za kupnju dionica korištena sredstva Društva.

Razvojnim programom Poduzeća donesenim 25. lipnja 1992., obuhvaćeno je razdoblje od pet godina, s tim da nisu navedene godine na koje se odnosi. Prema razvojnom programu, petogodišnje razdoblje počinje od godine u kojoj se planira nabaviti linija za kovanje i valjanje spojnih elemenata, te ulagati u održavanje objekata. Nadalje, planirano je proširenje djelatnosti na izradu torbi od kože, plastike i tekstila, vanjsko trgovinsko poslovanje, špedicijske poslove i ulaganje kapitala, ulaganje u obrtna sredstva, te zapošljavanje 12 zaposlenika. Također, bila je planirana i prekvalifikacija postojećih zaposlenika iako u vrijeme donošenja razvojnog programa nije bilo niti jednog zaposlenog. Nakon instaliranja nove linije, planirano je godišnje povećanje proizvodnje za oko 2 500 tona gotovih proizvoda, što je trebalo utjecati na povećanje ukupnog prihoda za oko 3.750.000,- DEM i ostvarivanje dobiti u iznosu 147.000.000.- HRD.

Razvojni program bio je donesen, iako je prije toga, u 1991., većina građevinskih objekata, postrojenja i opreme unesena kao osnivački ulog u društvo S.K.M., od sredine 1991. Društvo nema zaposlenika i ne obavlja djelatnost, a žiro račun bio je neprekidno blokiran 325 dana, odnosno od 5. kolovoza 1991. do dana donošenja razvojnog programa.

Ciljevi planirani razvojnim programom nisu ostvareni. Nova linija za kovanje i valjanje spojnih elemenata nije nabavljena, građevinski objekti nisu održavani, nije bilo nabave obrtnih sredstava, niti zapošljavanja novih zaposlenika. U razdoblju od sredine 1991. do rujna 2002. proizvodnja ne samo da nije povećana, nego je uopće nije bilo. Prije pretvorbe, već u 1991. započinje značajno smanjenje prihoda jer je Društvo osnovalo društvo S.K.M. u koje je kao osnivački ulog unijelo većinu građevinskih objekata i opreme koju je upotrebljavalo u proizvodnji, odnosno pri obavljanju djelatnosti. Osnivanjem, početkom srpnja 1991., društvo S.K.M. preuzelo je svih 147 zaposlenika Društva koji su nastavili obavljati poslove koje su do tada obavljali u Društvu. Društvo od tada više nema zaposlenika i ne obavlja djelatnost, odnosno više ne posluje.

Prihodi koje je Društvo od sredine 1991. ostvarivalo odnosili su se na prihode od prodaje zalihe gotovih proizvoda koji nisu bili uneseni kao osnivački ulog u društvo S.K.M., na kamate, pozitivne tečajne razlike, te druge izvanredne prihode. Društvo od 1991. do 2000. posluje s gubitkom, osim što je za 1995. ostvarilo dobit u iznosu 5.911,00 kn. Koncem 2000. preneseni gubitak iznosi 5.997.651,92 kn. Za 2001. nisu sastavljeni financijski izvještaji. Služba društvenog knjigovodstva je 7. listopada 1991., zbog blokade žiro računa, podnijela prijavu za pokretanje postupka stečaja, koji nije pokrenut. Žiro račun bio je i dalje blokiran, od čega neprekidno od 26. kolovoza 1993.

Prije pretvorbe, Društvo je na temelju odluke radničkog savjeta od 1. veljače 1991., s talijanskim društvom SO.BE.MA Gorizia, 5. veljače 1991. zaključilo ugovor o osnivanju društva S.K.M. Prema ugovoru, za početak rada društva S.K.M. osiguravaju se sredstva u iznosu 7.011.192,- USD, odnosno 92.631.167,60 din iskazano na dan zaključenja ugovora prema tečaju 1,- USD = 13,2119 din.

Osnivački ulog Društva utvrđen je u iznosu 3.330.342,- USD ili 44.000.145,50 din, odnosno u visini 47,50% ukupnog uloga, a društva SO.BE.MA Gorizia u iznosu 3.680.850,- USD ili 48.631.022,10 din, odnosno 52,50% ukupnog uloga. U skladu s ugovorom o osnivanju, društvo S.K.M. upisano je u sudski registar.

Ugovoreni osnivački ulog Društva čine građevinski objekti, procesna i pomoćna

oprema u iznosu 3.329.392.- USD ili 43.987.594,20 din, uplate u iznosu 950,- USD ili 12.551,50 din, te prijenos prava korištenja zemljišta na kojem se nalaze objekti koji se unose u društvo S.K.M. i na kojima je predviđeno izgraditi građevinski objekt kojeg treba unijeti društvo SO.BE.MA Gorizia. Spomenuto zemljište nije vrijednosno iskazano. Iz poslovnih knjiga vidljivo je da je Društvo kao osnivački ulog unijelo u društvo S.K.M. građevinske objekte sagrađene na k.č. 1827/23 upisane u zk.ul. broj 2121, k.č. 1827/24, 1827/27 i 1827/32 upisane u zk.ul. broj 2558, te na k.č. 1827/25 upisane u zk.ul. broj 2074 sve u k.o. Garešnica. Objekti se odnose na upravnu zgradu i garderobu, halu proizvodnje i tehničke pripreme, kotlovnice, kompresorsku ispitnu stanicu, portirnicu i nadstrešnicu. Osim građevinskih objekata unesena je i sva oprema koja se nalazila u ovim objektima, te transportna sredstva Društva. Unesena osnovna sredstva do prijenosa su bila u uporabi, odnosno korištena su u proizvodnom procesu. U zemljišnim knjigama pri Općinskom sudu u Garešnici nije upisana promjena vlasništva nad objektima sagrađenim na spomenutim česticama, te je prema izvratku iz zemljišnih knjiga Općinskog suda u Garešnici od 21. siječnja 2000. Društvo jedini vlasnik. Na ovim nekretninama, kao i drugima koje su ostale u imovini Društva (tvornica radijatorskog pribora s kotlovnicom, te hala metalnog pogona sagrađene na k.č. 1827/17 i 1265/33 upisane u zk.ul. broj 1592 k.o. Garešnica), zabilježena je ovrha dobavljača Društva. Prema presudi Trgovačkog suda u Bjelovaru od 20. rujna 2000., zbog toga što u zemljišnim knjigama nije upisan prijenos prava vlasništva na nekretninama s Društva na društvo S.K.M., ugovor o osnivanju društva S.K.M. nije realiziran, te je i nadalje Društvo vlasnik spomenutih nekretnina.

Ugovoreni osnivački ulog društva SO.BE.MA Gorizia čine građevinski objekti, oprema i druga početna ulaganja u iznosu 3.679.800,- USD ili 48.617.149,60 din, te uplate u iznosu 1.050,- USD ili 13.872,50 din. Prema pregledu u prilogu ugovora o osnivanju, imovina koju treba unijeti društvo SO.BE.MA odnosi se na uređenje građevinskog zemljišta, građevinski objekt s instalacijama, nabavu i montažu uvozne opreme (linije za čišćenje i kontrolu cijevi, demagnetizer, diesel generator), početna ulaganja (tehnička dokumentacija, konzalting poslovi i izobrazba kadrova), te nepredviđena ulaganja u opremu i objekte.

Iz poslovnih knjiga vidljivo je da je društvo SO.BE.MA uložilo 609.776,10 USD, što je za 3.070.023,90 USD ili 83,43% manje od ugovorenog iznosa. Spomenuti ulog iskazan je u domaćoj valuti u iznosu 20.100.894,00 kn, što odgovara iznosu osnivačkog uloga ovog društva u ugovoru o osnivanju društva S.K.M. od 2. prosinca 1995. kojim je temeljni kapital društva S.K.M. usklađen s odredbama Zakona o trgovačkim društvima.

Međutim, dobiveni iznos u kunsnoj protuvrijednosti rezultat je tečajnih razlika i revalorizacija uloga u iznosu 609.776,10 USD. Od imovine unesena je oprema (hidraulična preša i škare, viljuškar, kompresor, ekscentar preša, osobni automobil, te druga oprema) koja nije navedena u ugovoru o osnivanju, a ugovorena oprema i građevinski objekt nisu uneseni.

Društvo S.K.M. u razdoblju od 1995. do 1997. iskazalo je dobit, a za 1994. i za razdoblje od 1998. do otvaranja stečaja 16. studenoga 2000. iskazalo je gubitak. Za razdoblje od 1. siječnja do 16. studenoga 2000. gubitak je iskazan u iznosu 5.846.845,00 kn, a preneseni gubitak iz ranijih godina iznosi 10.246.788 kn. Od 1999. vidljivo je značajno smanjenje prihoda. Društvo S.K.M. nema dokumentacije iz koje bi, za promatrano razdoblje, bila vidljiva proizvodnja i prodaja proizvoda (po količini i vrsti). Žiro račun društva S.K.M. bio je povremeno blokiran od 10. rujna 1997., a neprekidno od 7. srpnja 2000., te je direktor 22. kolovoza 2000. Trgovačkom sudu u Bjelovaru podnio prijedlog za pokretanje stečajnog postupka. U prijedlogu je navedeno da društvo S.K.M. nije u mogućnosti podmiriti dospelje obveze koje su na dan podnošenja prijedloga iznosile 10.010.469,93 kn. Trgovački sud u Bjelovaru je donio 16. studenoga 2000. rješenje o otvaranju stečajnog postupka.

U vrijeme obavljanja revizije stečaj je u tijeku. Na dan otvaranja stečajnog postupka

društvo S.K.M. imalo je 103 zaposlenika, nepodmirene obveze iznosile su 13.745.431,00 kn, ukupna potraživanja iznosila su 3.314.694,00 kn, od čega su potraživanja od Društva iznosila 848.291,54 kn, dok obveza prema Društvu nije bilo. Potraživanja od društva SO.BE.MA, kao glavnog uvoznika materijala za proizvodnju i izvoznika gotovih proizvoda iznosila su 2.692.953,00 kn, dok su obveze prema navedenom društvu iznosile 950.864,98 kn.

S obzirom na činjenicu da ciljevi planirani razvojnim programom nisu ostvareni, da su prihodi Društva značajno smanjeni, da od 1991., odnosno prije pretvorbe, nema zaposlenika niti proizvodnje, da je za razdoblje od 1991. do 2000., osim za 1995., iskazan gubitak, da je žiro račun neprekidno blokiran od 26. kolovoza 1993., zatim da društvo S.K.M., u koje je Društvo kao osnivački ulog unijelo većinu imovine, za 1993. i 1994., te od 1998. posluje s gubitkom, te da mu je žiro račun bio povremeno blokiran od 10. rujna 1997., a neprekidno od 7. srpnja 2000., zbog čega je 16. studenoga 2000. otvoren stečajni postupak, nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

U očitovanju od 15. siječnja 2003. zakonski predstavnik navodi da s obzirom da ne raspolaze s cjelokupnom dokumentacijom vezanom uz pretvorbu i privatizaciju Društva, nema posebnih primjedbi na utvrđene činjenice. Zakonski predstavnik smatra da Društvo nije trebalo imati radnički savjet kada nije imalo ni jednog zaposlenog od konca 1991., a radnički savjet je donosio odluke, te izmjene i dopune odluke o pretvorbi, u lipnju 1992. Nadalje navodi da nije jasno kako su Agencija, odnosno Fond mogli odobriti pretvorbu i privatizaciju kada Društvo nije imalo ni jednog zaposlenog, niti obavlja poslovnu djelatnost i gotovo svu imovinu unijelo je kao osnivački ulog u novo društvo. Osim toga, navodi da nakon raskida ugovora s prvim dioničarima, Fond kao gotovo 97,00%-tni vlasnik dionica Društva, nije mijenjao procjenu vrijednosti Društva, a prenio je dionice privatizacijskim fondovima koji su dionice prodali sadašnjim vlasnicima, kada je bilo jasno da je vrijednost Društva fiktivna i da ne posluje gotovo osam godina neprekidno.

70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Područni ured Bjelovar, A. Hebranga bb, Bjelovar.

Ovlašteni državni revizori:

Jasna Šmit, dipl. oec.

Željka Juratovac, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____
(žig i potpis)

1. Radnički savjet:

Jadranka Muhvić, predsjednik,
- nema podataka o drugim članovima

2. Upravni odbor:

Jadranka Muhvić, od 28. prosinca 1992. do 10. prosinca 1993.

Zdravko Krsnik, od 28. prosinca 1992. do 15. prosinca 1995.

Antun Kužilek, predsjednik od 8. lipnja 1993. do 10. prosinca 1993.
član od 10. prosinca 1993. do 15. prosinca 1995.

Željko Starčević, od 8. lipnja 1993. do 10. prosinca 1993.

Bojana Jukić, od 8. lipnja 1993. do 10. prosinca 1993.

Bernard Sobani, od 10. prosinca 1993. do 15. prosinca 1995.

Stjepan Aržek, od 10. prosinca 1993. do 15. prosinca 1995.

Vesna Novačić, od 10. prosinca 1993. do 15. prosinca 1995.

3. Nadzorni odbor:

Ivan Štimac, od 10. prosinca 1993. do 15. prosinca 1995.

Leonard Gujić, od 10. prosinca 1993. do 15. prosinca 1995.

Zdenko Dmejhal, od 10. prosinca 1993. do 15. prosinca 1995.

Antun Kužilek, predsjednik od 15. prosinca 1995. do 28. travnja 1997.

Vesna Novačić, od 15. prosinca 1995. do 28. travnja 1997.

Zdravko Krsnik, od 15. prosinca 1995. do 28. travnja 1997.

Zlata Gašpar, predsjednik od 28. travnja 1997. do 26. travnja 1999.

Željko Starčević, od 28. travnja 1997. do 26. travnja 1999.

Anđa Svoboda, od 28. travnja 1997. do 26. travnja 1999.

Zoran Ristovski, predsjednik od 26. travnja 1999. do 17. prosinca 1999.

Ilija Nedić, od 26. travnja 1999. do 17. prosinca 1999.

Tomislav Žunić, od 26. travnja 1999. do 17. prosinca 1999.

Božo Krofak, predsjednik od 17. prosinca 1999.

Borislav Planinc, zamjenik predsjednika od 17. prosinca 1999.

Dražen Ferenčaba, od 17. prosinca 1999.

3. Direktor:

Stjepan Aržek, direktor od 16. prosinca 1991. do 17. prosinca 1999.

Borislav Antolković, direktor od 17. prosinca 1999.

- povezana društva i osobe

1. SO.BE.MA - Kooperativa manufacturing poduzeće za proizvodnju i trgovinu d.o.o. Garešnica, Ulica 15. rujna 25 ili skraćeno S.K.M. d.o.o., Garešnica

Osnivači: SO.BE.MA import-export, s.n.e. Piazza della Vittoria 6 Gorizia (52,50%)

Kooperativa s p.o. Garešnica (47,50%)

Direktor:

Stjepan Aržek, od 25. ožujka 1991. do 23. prosinca 1999.

Jaroslav Holubek, od 23. prosinca 1999. do 16. studenoga 2000.

Stečajni upravitelj:

Marijan Belani, od 16. studenoga 2000.